

De Stelling: 'Projecten met bomen in bak maken de stad niet echt groener'

Er verschijnen steeds vaker bomen in verplaatsbare of vaste bakken in de stad, als inspiratieproject, mobiele kwekerij of tijdelijk voor schaduw bij een evenement. Maar zorgen al die boom-in-bakprojecten wel voor een groenere stad?

Auteur: Hanneke Tax

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

Door de ruit in deze bak is de wortelgroei goed zichtbaar.

Foto: Flier Boomspecialisten

Daan Grasveld
(The Urban Jungle Project)

'Typisch Nederlands om de nadruk te leggen op wat er allemaal niet goed is'

Laagdrempelig

'Als je bomen kunt aanplanten in de volle grond, dan is dat altijd het beste voor de groeipotentie van een boom. Maar in de stad zijn veel plaatsen waar het alternatief voor bomen in bak "niks" is. Dan kun je met oplossingen zoals onze Jungle Blocks toch groen, verkoeling en schaduw bieden. Ook is het soms belangrijk om een laagdrempelige eerste stap te zetten door te *piloten* met bomen in een bak. De reacties van omwonenden en de inzichten die je daarmee opdoet, kun je dan meenemen bij de stap naar een definitieve invulling.'

Constructief

'Het is misschien typisch Nederlands om de nadruk te leggen op wat er allemaal niet goed is. Volgens mij moeten we per locatie bekijken wat er mogelijk is en dan de beste optie kiezen. Verplaatsbare boomopstellingen zijn een deel van de oplossing in de gereedschapskist voor binnenstedelijke vergroening. We hebben behoefte aan een constructief gesprek over de vraag hoe je op moeilijke plekken, met oog voor de specifieke context, op de beste manier groen kunt realiseren. Want als we onze steden leefbaar willen houden, moeten we zo breed mogelijk inzetten op groen om te verkoelen, water op te slaan, de luchtkwaliteit te verbeteren en biodiversiteit een plek te geven in de stad.'

Kees Flier
(Flier Boomspecialisten)

‘Bomen in bak zijn een mooie oplossing voor plaatsen met weinig ruimte’

Kleine ruimtes

‘Bomen in bak zijn een mooie oplossing voor plaatsen met weinig ruimte. Je voorkomt daarmee ook problemen met wortelopdruk in verharding. Een goede ruimte voor de wortels is dan wel belangrijk. Bijvoorbeeld met een geïntegreerd watersysteem met waterbuffering en capillaire werking in het substraat, zoals wij dat gedaan hebben met materiaal van New Urban Standard. Sinds 2019 staan bij ons drie bomen in een boombak opgesteld. Eén bak is voorzien van een ruit waardoor je de wortelontwikkeling kunt volgen, en die ziet er nog steeds goed uit.’

Integreren

‘Ik vind vaste, liefst in de bodem verzonken boombakken prima in kleine straatjes, als alternatief voor kleine boompjes met hooguit een kuub substraat in een klein boomspiegeltje. Die gaan dan met hun wortels op pad, met als gevolg problemen met het straatwerk. Dan moet je al snel ingrijpen, en ook weer na tien, twintig jaar, omdat de conditie van die boompjes achteruitgaat. In een goede boombak blijven de wortels in de bak, bijvoorbeeld als je die bak ondergronds kunt inpassen of bovengronds kunt gebruiken. Het nadeel van bovengrondse bakken is dat de groeiplaats meer last heeft van stralingswarmte en weersinvloeden. Het voordeel van mobiele bakken is dat je snel een markt of festival kunt vergroenen. Dat vind ik een prima oplossing, als de boom uiteindelijk maar een definitieve plek krijgt en niet wordt weggegooid.’

Melanie Brunings
(Norminstituut Bomen)

‘Als communicatiemiddel zijn bomen in bakken briljant’

Communicatiemiddel

‘Als communicatiemiddel zijn bomen in bakken briljant! Bosk-Arcadia in Leeuwarden en alle wandelende bossen die daarna kwamen hebben enorm geholpen om ons allemaal te laten ervaren wat het toevoegen van bomen aan onze leefomgeving doet. Inwoners en bestuurders kregen de smaak te pakken en gingen bomen inzetten voor heel veel doelen. Bovendien kun je vergroening nu echt meten met de 3-30-300-vuistregel en de praktische toetsbare Bomennorm. Gemeenten kijken nu naar de omvang van bomen en naar de beschikbaarheid van groeiplaatsen waarin bestaande bomen op korte termijn kunnen groeien en nieuwe bomen op lange termijn effect hebben. Zo maken we het verschil voor (toekomstige) bewoners van de bebouwde omgeving. Daarbij is de EU-Natuurherstelverordening een extra stok achter de deur om vergroenen ook wettelijk op de agenda te zetten.’

Lastige keuzes

‘Om impact te maken op de lange termijn zijn juist volwassen bomen in de volle grond onmisbaar. We praten dan over bomen die minstens 60 jaar mogen groeien, die echt groot mogen worden. Want dát zijn de bomen die onze versteende leefomgeving koelen, die de buitenruimte aantrekkelijk maken om in te bewegen en die helpen om regenwater te bufferen. Om dat te bereiken, moeten we soms lastige keuzes maken tussen groeiplaatsen voor bomen en parkeerplaatsen, verharding of bekabeling.’